

U razgovoru s ...

Jedan od načina saopštavanja događaja jeste i razgovor (intervju). U želji da teme iz prakse iznesemo čitaocima u ovom obliku, činimo i taj pokušaj. Naš je sagovornik direktor Radne organizacije Ribarsko gazdinstvo »Beograd« u Beogradu dipl. inž. ĐORĐE STOJSAVLJEVIĆ.

Pitanje: Prvih godina ove decenije izvozili smo u Poljsku oko 2.000 tona živog šarana (1983. godine i 2.500 tona) godišnje. Zatim je došlo do prekida. U 1986. i 1987. godini ponovo je počeo izvoz u Poljsku. Kao rukovodilac organizacije preko koje je organizovan taj izvoz, reci nešto više o aranžmanu i kako je on realizovan?

Odgovor: Prema podacima iz 1986. godine izvezli smo u Poljsku 200 tona živog i 100 tona zaleđenog šarana. Time smo prekinuli neugodnu pauzu. Kažem »neugodnu pauzu« jer naš interes za izvoz nikada nije prestajao. U 1987. godini izvozili smo preko »Centrocoopa« iz Beograda. U RO Ribarsko gazdinstvo »Beograd« iz Beograda prodane su 203 tona živog i 159 tona zaleđenog šarana, a u organizaciji »Centrocoop« 143 tona živog i 235 tona zaleđenog šarana. Ukupno je, dakle, izvezeno 346 tona živog i 394 tona zaleđenog šarana, ili ukupno 740 tona. To je ukupna količina izvezenog šarana u vremenu od 7. 11. do 20. 12. 1987. Priprema zaleđenog šarana obavljena je u hladnjači u Vršcu. Kako se vidi, u prošloj je godini izvezeno više nego 1986. godine. To znači da se pojačao interes partnera iz Poljske. Smatram da su mogle da budu izvezene i veće količine da su Komisija pri STOFO i Služba izvoza »Centrocoopa« iz Beograda bile aktivnije. Potrebno je ranije obaviti pregovore sa partnerom iz Poljske kako bi se sa izvozom počelo krajem oktobra. To bi omogućilo da se ugovorene količine otpreme u novembru. Tako bi decembar sa aspekta raspoloživih vozila i opreme bio oslobođen za plasman na domaće tržište. U prošloj godini snabdevanje domaćeg tržišta i otprema za izvoz odvijali su se istovremeno. To je zahtevalo raspoloživa sredstva za transport, snabdevanje tržišta dovodilo u vremenski tesnac i prekovremeno opterećivalo radnu snagu i organizaciju posla.

Pitanje: Kolike su količine ribe izvezle pojedine proizvodne organizacije i kako je taj izvoz organizovan s obzirom na transport i vremenske prilike?

Odgovor: Bilo je više organizacija koje su učestvovala u tom poslu. Prema sačinjenom rasporedu po dogovoru 3. 11. 1987. u Beogradu, sve su organizacije uglavnom i izvezle preuzete količine. Ističem primer RO Ribnjačarstvo »Siščani« iz Čazme koja raspolaže transportnim sredstvima, opremom i kadrovima za prevoz žive ribe na duže relacije. Zahvaljujući tome ona je izvezla više od 200 tona ribe i tako ostvarila dogovoreni izvoz žive ribe. Zbog dobrih vremenskih prilika u transportu ribe nije bilo posebnih teškoća. Problem je nedostatak odgovarajućih vozila, tehnički opremljenih za prevoz žive ribe na duge relacije. Većina ih organizacija nema dovoljno. Zato je Ribnjačarstvo »Siščani« iz Čazme uz velike napore i uspeo izvesti najviše žive ribe.

Pitanje: Raspon težine ribe po komadu je širok. Kako su time zadovoljni proizvođači?

Odgovor: Komadna težina ribe bila je u rasponu od 700 grama do 3 kilograma. Svakako da je to zadovoljavalo proizvođače, jer su ribu utovarivali lakše i brže i bez posebnog sortiranja. Jedini je uslov bio da među ribom bude 80% špiglera i 20% šupnera. Ipak pri tome nisu bili rigorozni. Još da dodam da je taj široki asortiman omogućio prodaju ribe manje komadne težine. Krupniji šaran dobro je došao za prodaju na domaćem tržištu, posebno u Srbiji u decembru kada je potražnja za ribom povećana zbog verskih praznika.

Pitanje: Ima li osnova da se taj posao ustali kroz duži period.

Odgovor: Ima šanse da se posao nastavi i proširi. Poljski je partner, naime, zainteresiran za uvoz do 1.000 tona šarana, zavisno od uslova proizvodnje ribe u Poljskoj. Treba da se ustalimo na tom tržištu zbog konkurencije iz Mađarske i SSSR. Postignute su cene takve da zadovoljavaju interes proizvođača za taj posao. Na kraju bih dodao poznatu činjenicu da je zapadno tržište dobar kupac naših proizvoda i da je, prema podacima STOFO, u 1987. godini prodano 2.066 tona u vrednosti 3,381.000 dolara. U Poljskoj je prodano 967 tona u iznosu 1,464.000 dolara, a u zemljama u razvoju 3,5 tona u vrednosti 15.000 dolara. Sve u svemu, godišnji izvoz slatkovodne ribe u 1987. godini iznosio je ukupno 3.036,5 tona u vrednosti 4,860.000 dolara. To bi trebalo da bude poticaj državi da više pažnje posveti razvoju ribarske proizvodnje jer je i ona zainteresovana s obzirom na svoje devizne potrebe.

Razgovor upriličen u Beogradu 26. januara 1988.

Mr. ILIJA BUNJEVAC, dipl. inž.

